

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 30. august 2023
(OR. en)

12481/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0104(COD)

DRS 44
EF 262
ECOFIN 838
SUSTDEV 114
COMPET 823
DELECT 122

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	21. august 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2023) 5303 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 31.7.2023, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL seoses kestlikkusaruandluse standarditega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2023) 5303 final.

Lisatud: C(2023) 5303 final

Brüssel, 31.7.2023
C(2023) 5303 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

31.7.2023,

**millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL seoses
kestlikkusaruandluse standarditega**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Raamatupidamisdirektiivi (direktiiv 2013/34/EL,¹ mida on muudetud äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiviga (EL) 2022/2464²) kohaselt peavad suured äriühingud ja börsil noteeritud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) ning suurte kontsernide emaettevõtjad lisama oma tegevusaruandele eraldi osana teabe, mis on vajalik selleks, et saada ülevaade äriühingu mõjust kestlikkusaspektidele, ning teabe, mis on vajalik selleks, et mõista, kuidas kestlikkusaspektid mõjutavad äriühingu arengut, tulemusi ja seisundit³.

See teave tuleb esitada kooskõlas Euroopa kestlikkusaruandluse standarditega (*European Sustainability Reporting Standard* (ESRS)), mille komisjon võtab vastu delegeeritud õigusaktidega, milles tuleb kindlaks määrata teabe sisu ja vajaduse korral selle esitamise struktuur⁴. See teave sisaldab teavet lühikese, keskmise ja pika perioodi kohta, kui see on asjakohane,⁵ ning samuti järgmist⁶: i) ettevõtja ärimudeli ja strateegia lühikirjeldus; ii) ettevõtja poolt kestlikkusaspektidega seoses püstitatud tähtajaliste eesmärkide kirjeldus; iii) haldus-, juht- ja järelevalveorganitel seoses kestlikkusaspektidega olevate ülesannete kirjeldus ning nende asjakohased eksperditeadmised ja oskused või neile juurdepääs; iv) ettevõtja kestlikkusaspekte käsitleva poliitika kirjeldus; v) teave kestlikkusaspektidega seotud stimuleerimiskavade olemasolu kohta; vi) ettevõtja kestlikkusaspektidega seoses rakendatud hooldsuskohustuse protsessi kirjeldus; vii) peamine tegelik või võimalik kahjulik mõju, mis on seotud ettevõtja enda tegevuse ja tema väärtusahelaga; viii) meetmed, mida ettevõtja on võtnud seoses tegeliku või võimaliku kahjulik mõjuga, ja selliste meetmete tulemus; ix) ettevõtja kestlikkusaspektidega seotud peamiste riskide kirjeldus; x) nõutava avalikustatava teabe seisukohast olulised näitajad. Kui see on kohaldatav, peab see teave sisaldama andmeid ettevõtja enda tegevuse ja tema väärtusahela, sealhulgas toodete ja teenuste, tema ärisuhete ja tarneahela kohta.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2464, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega (ELT L 322, 16.12.2022, lk 15). Selle direktiiviga karmistati ja muudeti muu kui finantsteabe avalikustamise nõudeid, mis lisati raamatupidamisdirektiivile Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiviga 2014/95/EL, millega muudetakse direktiivi 2013/34/EL seoses mitmekesisust käsitleva teabe ja muu kui finantsteabe avalikustamisega teatavate suurettevõtjate ja kontsernide poolt (muud kui finantsaruandlust käsitlev direktiiv).

³ Suurettevõtjate ja börsil noteeritud VKEd kestlikkusaruandluse nõuded on sätestatud raamatupidamisdirektiivi artiklites 19a ja 29a. Raamatupidamisdirektiivis (mida on muudetud äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiviga) nõutakse ka teatavate kolmandate riikide äriühingute filiaalidelt või tütarettevõtjatelt teatava kestlikkusteabe esitamist (artikkel 40a). Nende filiaalide ja tütarettevõtjate aruandluskohustust kohaldatakse alates majandusaastast 2028 ning esitatakse teave määratakse kindlaks eraldi standardites, mida käesolev delegeeritud õigusakt ei hõlma.

⁴ Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõike 1 esimene lõik.

⁵ Raamatupidamisdirektiivi artikli 19a lõike 2 teine lõik ja artikli 29a lõike 2 teine lõik.

⁶ Raamatupidamisdirektiivi artikli 19a lõiked 2 ja 3 ning artikli 29a lõiked 2 ja 3.

Kestlikkusaruandluse standardid peavad vastama ka järgmistele nõuetele: i) tagama esitatud teabe kvaliteedi⁷; ii) vältima ebaproportsionaalset halduskoormust ettevõtjatele⁸; iii) nendega tuleb kindlaks määrata teave, mille ettevõtjad peavad avalikustama konkreetsete keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite ja inimõigustega seotud tegurite kohta⁹; iv) täpsustama asjakohasel juhul tulevikku suunatud, tagasivaatavat, kvalitatiivset ja kvantitatiivset teavet, mille ettevõtjad peavad esitama¹⁰; v) neis tuleb arvesse võtta raskusi, mis ettevõtjatel võivad tekkida teabe kogumisel kogu oma väärtusahela osalejatelt¹¹; vi) täpsustama väärtusahelate osas tehtava avalikustamise ulatust, mis on proportsionaalne ja asjakohane väärtusahelas osalevate ettevõtjate suutlikkuse ja omaduste ning nende tegevuse ulatuse ja keerukuse suhtes¹²; vii) nendega ei tohi kindlaks määrata avalikustatavat teavet, mis nõuaks ettevõtjalt oma väärtusahelas olevatelt VKEdelt sellise teabe saamist, mis ületab VKEde kestlikkusaruandluse standardite kohaselt avalikustatavat teavet¹³; viii) võtma võimalikult suures ulatuses arvesse teatavate ülemaailmseid standardeid kehtestavate algatuste raames tehtavat tööd ning teatavaid olemasolevaid standardeid ja raamistikke, samuti konkreetsetest liidu õigusaktidest tulenevaid nõudeid¹⁴.

Komisjon peab neid standardeid vastu võttes arvesse võtma tehnilisi nõuandeid, mille on andnud EFRAG,¹⁵ Belgia õiguse alusel asutatud mittetulundusühing, mis teenib Euroopa avalikku huvi nii finantsaruandluse kui ka kestlikkusaruandluse valdkonnas, arendades ja edendades Euroopa seisukohti finants- ja kestlikkusaruandluse alal. EFRAGi tehnilised nõuanded peavad samuti vastama teatavatele nõuetele¹⁶. 2022. aastal muutis EFRAG oma juhtimist, et kajastada oma uut rolli ESRSi väljatöötamisel. Eelkõige vaadati läbi liikmeskond, et kajastada tasakaalu sidusrühmade, sealhulgas ettevõtjate, investorite,

⁷ Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõike 2 esimene lõik.

⁸ Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõike 2 esimene lõik.

⁹ Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõike 2 teine lõik.

¹⁰ Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõige 3.

¹¹ Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõige 4.

¹² Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõige 4.

¹³ Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõige 4.

¹⁴ Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõige 5. Liidu õigusaktid, mida tuleb arvesse võtta, on jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrus ((EL) 2019/2088) ja sellega seotud delegeeritud õigusaktid, taksonoomiamääruse ((EL) 2020/852) alusel vastu võetud asjaomased delegeeritud õigusaktid, võrdlusaluste määruse ((EL) 2016/1011) alusel vastu võetud asjaomased delegeeritud õigusaktid, kapitalinõuete määruse ((EL) nr 575/2013) alusel vastu võetud teatavad rakendusaktid, komisjoni soovitus toodete ja organisatsioonide olemusringi keskkonnatoime kohta (2013/179/EL), kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise direktiiv (2003/87/EÜ), kliimaneutraalsuse määrus ((EL) 2021/1119), EMASi määrus ((EÜ) nr 1221/2009), direktiiv rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta ((EL) 2019/1937).

¹⁵ Raamatupidamisdirektiivi artikli 49 lõige 3b. EFRAGi varasem nimetus oli Euroopa finantsaruandluse nõuanderühm. 2022. aastal muutis ta oma nime lihtsalt EFRAGiks.

¹⁶ Raamatupidamisdirektiivi artikli 49 lõikes 3b on EFRAGi tehnilistele nõuannetele kehtestatud järgmised nõuded: i) need on välja töötatud nõuetekohases menetluses, avaliku järelevalve all ja läbipaistvalt, asjaomaste sidusrühmade eksperditeadmistega ja nende tasakaalustatud osalemisega ning piisava riikliku rahastamisega, et tagada nõuannete sõltumatus; ii) nende väljatöötamisel on tuginetud tööprogrammidele, mille üle on komisjoniga konsulteeritud; iii) neile on lisatud kulude-tulude analüüsid, mille hulgas on kestlikkusaspektidele tehniliste nõuannete avaldatava mõju analüüs; iv) neile on lisatud selgitus selle kohta, kuidas on võetud võimalikult suures ulatuses arvesse teatavate ülemaailmseid standardeid kehtestavate algatuste raames tehtavat tööd ning teatavaid olemasolevaid standardeid ja raamistikke, samuti konkreetsetest liidu õigusaktidest tulenevaid nõudeid; v) osalemine EFRAGi tehnilisel tasandil tehtavas töös põhineb kestlikkusaruandluse alastel eksperditeadmistel ega sõltu rahalisest panusest; vi) tehnilisele nõuandele lisatud dokumendid esitatakse koos tehnilise nõuandega.

audiitorite, ametiühingute, kodanikuühiskonna, akadeemiliste ringkondade ja riiklike raamatupidamisstandardite kehtestajate vahel.

Raamatupidamisdirektiivi kohaselt peab komisjon võtma esimesed kestlikkusaruandluse standardid vastu 30. juuniks 2023¹⁷. Nendes standardites tuleb kindlaks määrata teave, mille äriühingud peavad esitama raamatupidamisdirektiivi artikli 19a lõigete 1 ja 2 ning artikli 29a lõigete 1 ja 2 kohaselt, sealhulgas vähemalt teave, mida finantsturu osalised vajavad, et täita jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määruses (EL) 2019/2088¹⁸ sätestatud avalikustamiskohustusi.

EFRAG esitas komisjonile oma tehnilised nõuanded esimeste standardite kohta 22. novembril 2022¹⁹. Need tehnilised nõuanded töötati välja vastavalt tööprogrammile, mille üle konsulteeriti komisjoniga 2021. aasta detsembris. Tehnilistele nõuannetele on lisatud kulude-tulude analüüs, mis sisaldab kestlikkusaspekte käsitlevate tehniliste nõuannete mõju analüüsi, märkus nõuetekohase menetluse kohta, mida EFRAG järgib oma tehniliste nõuannete väljatöötamisel, ning selgitus selle kohta, kuidas tehnilises nõuandes võetakse arvesse teatavate ülemaailmsete standardite kehtestamise algatuste ning teatavate olemasolevate standardite ja raamistike tööd, samuti konkreetsetest liidu õigusaktidest tulenevaid nõudeid.

Käesoleva delegeeritud õigusaktiga võetakse vastu Euroopa kestlikkusaruandluse standardite (ESRS) esimene pakett, mida ettevõtjad kasutavad oma kestlikkusaruannete esitamiseks kooskõlas raamatupidamisdirektiivi artiklitega 19a ja 29a. Selle esimese paketi ESRSid on sektorist sõltumatud, mis tähendab, et neid kohaldatakse kõigi ettevõtjate suhtes, mis kuuluvad äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi kohaldamisalasse, olenemata sellest, millises sektoris või millistes sektorites ettevõtja tegutseb. Komisjon jälgib käesolevas delegeeritud õigusaktis sisalduvate standardite rakendamist, et tagada asjakohase, usaldusväärse ja võrreldava kestlikkusteabe avalikustamine.

Järgmistel aastatel peaks komisjon vastu võtma täiendavad delegeeritud õigusaktid täiendavate standardikogumite kohta. Äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivis nõutakse, et komisjon võtaks 2024. aasta juuniks vastu sektoripõhised standardid, proportsionaalsed standardid börsil noteeritud VKEdele ja standardid kolmandate riikide äriühingutele.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Enne komisjonile tehniliste nõuannete esitamist korraldas EFRAG 2022. aasta maist juulini mitu teavitusüritust eri sidusrühmadega ning 2022. aasta aprillist augustini avaliku konsultatsiooni seoses EFRAGi projektirakkerühma poolt välja töötatud 13 eelnõuga kestlikkusaruandluse standardite projektide kohta. Nende konsultatsioonide käigus saadud märkusi arvesse võttes vaatas EFRAG standardite projektid läbi, võttes arvesse sidusrühmade tõstatatud probleeme. Peamised valdkonnad, kus muudatusi tehti, olid järgmised.

¹⁷ Raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõike 1 teine lõik.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris (ELT L 317, 9.12.2019, lk 1).

¹⁹ EFRAGi esimesed standardid on kättesaadavad aadressil <https://www.efrag.org/lab6>.

- (a) Avalikustamismõuete ja andmepunktide arvu vähendati märkimisväärselt. EFRAG vähendas avalikustamismõuete arvu 40 % ja üksikute andmepunktide arvu ligikaudu 50 %.
- (b) Veelgi enam võeti arvesse ülemaailmseid aruandlusstandardeid, eelkõige selleks, et tagada võimalikult suur koostalitlusvõime rahvusvaheliste kestlikkusstandardite nõukogu väljatöötatavate tulevaste standarditega ja globaalse aruandlusalgatuse standarditega.
- (c) Suurendati olulisuse hindamise protsessi rolli, jättes eelkõige välja põhimõtte, mille kohaselt tuleks kogu standardites ette nähtud teavet pidada ettevõtja jaoks oluliseks, kui ei ole tõendatud vastupidist (nn ümberlükatav eeldus). EFRAGi poolt komisjonile esitatud tehniliste nõuannete kohaselt peaks aruandev ettevõtja hindama kogu avalikustatava teabe olulisust, v.a järgmised erandid:
- kõik avalikustamismõuded ja andmepunktid standardis „Avalikustamise üldised reeglid“, milles on kindlaks määratud oluline teave, mis tuleb avalikustada olenemata käsitletavast kestlikkusaspektist;
 - kõik kliimamuutuste standardi avalikustamismõuded ja andmepunktid, mis oleksid kohustuslikud kõigile kohaldamisalasse kuuluvatele ettevõtjatele;
 - kõik avalikustamismõuded ja andmepunktid, mis sisalduvad standardites seetõttu, et need vastavad otseselt muude poolte teabevajadustele, et täita omaenda avalikustamismõudeid muude õigusaktide alusel. Konkreetselt tähendab see teavet, mida finantsturu osalised vajavad selleks, et täita põhilise negatiivse mõju avalikustamise nõudeid jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määruse alusel, kestlikkusteavet, mida võrdlusaluste haldurid vajavad selleks, et täita võrdlusaluste määruse kohaseid avalikustamismõudeid, ja teavet, mida finantsasutused vajavad selleks, et täita oma nn 3. samba avalikustamismõudeid kapitalinõuete määruse alusel. Need avalikustamismõuded ja andmepunktid oleksid samuti kohustuslikud kõigile kohaldamisalasse kuuluvatele ettevõtjatele;
 - mitmed ettevõtja oma töötajaskonnaga seotud avalikustamismõuded ja andmepunktid oleksid kohustuslikud üle 250 töötajaga ettevõtjatele.
- (d) Ette nähti mitme ettevõtja jaoks keerulisemaks peetava avalikustamismõude järkjärguline kasutuselevõtt. Ettevõtjatel oleks lubatud jätta aruandlusest kolme aasta jooksul välja oma väärtusahelat käsitlevad mõõdikud (andmed). Lisaks kehtestatakse teatav järkjärguline kohaldamine (1–3 aastat) teatava teabe puhul, mis käsitleb järgmisi aspekte: kliimamuutustest tulenev finantsmõju ettevõtjale, töötajate sooline jaotus, kollektiivlääbirääkimistega hõlmatus, piisav töötasu, sotsiaalkaitse ning koolitus ja oskuste arendamine.

EFRAGi kulude-tulude analüüsis ESRSi eelnõude esimese paketi kohta²⁰ esitatakse hinnang esimese standardite paketi mõju kohta eri sidusrühmadele (st peamiselt ELi ettevõtjad, investoritele, valitsusvälistele organisatsioonidele, ametiühingutele ja ühiskonnale laiemalt).

²⁰ Kättesaadav aadressil <https://www.efrag.org/lab6>. Analüüs telliti Euroopa Poliitikauuringute Keskuselt ja selle partnerilt Milieult.

Kulude ja tulude hindamisel tehakse vahet otsestest ja kaudsetest kuludel ja tuludel²¹. Üldiselt on kulud lühiajalises perspektiivis palju ilmsemad, tuntavamad ja mõõdetavamad, samal ajal kui kasu on peamiselt mittemateriaalne ja mittemõõdetav, sõltub muudest seadusandlikest ja mitteseadusandlikest suundumustest ning avaldub alles keskmises ja pikas perspektiivis. Need hinnangulised kulud ja tulud põhinevad EFRAGi esitatud standardikavanditel, mitte komisjoni esitatud lõplikul delegeeritud õigusakti ettepanekul.

Pärast seda, kui EFRAG oli esitanud komisjonile oma tehnilised nõuanded ja enne käesoleva delegeeritud õigusakti vastuvõtmist, on komisjon korraldanud järgmised raamatupidamisdirektiiviga ette nähtud konsultatsioonid²²:

- ühiskonsultatsioon liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühma ja raamatupidamise regulatiivkomiteega²³;
- konsulteerimine Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA), Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA), Euroopa Keskkonnaameti (EEA), Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA), Euroopa Keskpanka (EKP), Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komitee (CEAOB) ja kestliku rahanduse platvormiga.

Lisaks avaldas komisjon kooskõlas parema õigusloome suunistega delegeeritud õigusakti ettepaneku lõpliku versiooni portaalis „Avaldage arvamust!“, kus avalikkus sai sellele nelja nädala jooksul, 9. juunist kuni 7. juulini 2023, tagasisidet anda.

Nende konsultatsioonide käigus leidis kinnitust, et EFRAGi esitatud standardite eelnõud vastavad üldjoontes äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiviga antud volitustele ja nendega saavutatakse Euroopa rohelise kokkuleppe raames kavandatud poliitilised eesmärgid. Samal ajal juhtisid mõned vastajad tähelepanu sellele, et paljud EFRAGi pakutud avalikustamismõõdetused on paljude ettevõtjate jaoks keerulised, eelkõige ettevõtjate jaoks, kelle suhtes ei ole varem kohaldatud õiguslikke nõudeid kestlikkusteabe esitamiseks. Mõned EFRAGi esitatud standardite eelnõude kõige keerulisemad avalikustamismõõdetused leiti olevat seotud elurikkusega, ettevõtja oma töötajaskonnaga ning väärtusahela töötajaid, mõjutatud kogukondi ning tarbijaid ja lõppkasutajaid käsitleva teabe avalikustamisega.

Muud vastajad toetasid EFRAGi esitatud standardite eelnõusid, sealhulgas kavandatavat lähenemisviisi olulisusele, teatavate avalikustamismõõdetute järkjärgulist kohaldamist ja selle kindlaksmääramist, millise teabe avalikustamine peaks olema kohustuslik. Paljud vastajad

²¹ „ESRS aitab tõenäoliselt kaasa asjakohasema, võrreldavama, usaldusväärsema ja kasutajasõbralikuma, digitaalselt kättesaadava ja kohustusliku kestlikkusteabe avalikustamisele suurema arvu ettevõtjate poolt kui finantsaruandlust käsitlev direktiiv. See võimaldab investoritel arvestada oma investeerimisotsuste tegemisel paremini keskkonna- ja sotsiaalsete riskidega ning kodanikel, ametiühingutel, valitsusvälistel organisatsioonidel ja muudel ühiskondlikel organisatsioonidel võtta ettevõtjaid vastutusele nende ühiskondliku ja keskkonnamõju eest. ESRSi nõuetekohane rakendamine aitab tõenäoliselt lõppkokkuvõttes vähendada majanduse süsteemseid riske, suurendada kapitalivooge ettevõtjatesse, kes tegelevad jätkusuutlikkuse küsimustega, ning tugevdada ettevõtjate ja kodanike ühiskondlikku kokkulepet. Lisaks aitab see kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe ambitsioonikate eesmärkide saavutamisele.“

²² Raamatupidamisdirektiivi artikli 49 lõige 3b.

²³ Lisaks 25. novembril 2022 raamatupidamise regulatiivkomiteele ja 28. novembril 2022 liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühmale esitatud kirjalike märkuste taotlusele korraldati 15. detsembril 2022 raamatupidamise regulatiivkomitee ja liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühma ühine virtuaalkoosolek.

rõhutasid vajadust sidususe järele ettevõtjate poolt ESRSi alusel avalikustatava teabe ning sellise teabe vahel, mida finantsturu osalised, võrdlusaluste haldurid ja finantsasutused vajavad, et täita omaenda avalikustamiskohustusi, mis tulenevad vastavalt jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrusest, võrdlusaluste määrusest ja kapitalinõuete määrusest.

Paljud vastajad rõhutasid täiendavate suuniste vajadust, et võimaldada ettevõtjatel kohaldada standardeid tõhusalt ja järjepidevalt, eelkõige – kuid mitte ainult – seoses olulisuse hindamise protsessi ja väärtusahelat käsitleva teabe avalikustamisega. Mõned vastajad tegid ka ettepanekuid parandada standardite teatavate sätete sidusust äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi või muude ELi õigusaktidega.

Peale selle on komisjon oma pikaajalise konkurentsivõime strateegias rõhutanud, kui oluline on reguleeriv süsteem, mis tagab eesmärkide saavutamise minimaalsete kuludega. Ta on võtnud kohustuse aruandluskohustusi ratsionaliseerida, säilitades samal ajal oma õigusaktide ambitsioonikad eesmärgid. Kuigi teatavad aruandluskohustused on väga olulised, peavad need olema võimalikult tõhusad, vältides kattuvusi ja tarbetut aruandluskoormust ning kasutades võimalikult palju digitaalseid ja koostalitlusvõimelisi lahendusi. Selle tagamist silmas pidades on käesoleva algatusega aruandluskohustusi veelgi ühtlustatud, ilma et see mõjutaks direktiivi eesmärgi saavutamist. Täpsemalt on komisjon teinud EFRAGi esitatud standardite eelnõudes alljärgnevad muudatused, mille konkreetne eesmärk on tagada proportsionaalsus ja hõlbustada ettevõtjate jaoks standardite nõuetekohast kohaldamist.

- Olulisus: ettevõtja hindab kõigi standardite ja igas standardis sisalduvate avalikustamisnõuete ja andmepunktide olulisust, v.a standardis „Avalikustamise üldised reeglid“ sätestatud avalikustamisnõuded. See erineb EFRAGi ettepanekust ainult selle poolest, et EFRAGi ettepanek hõlmas veel kolme erandit olulisuse üldpõhimõttest (kliimamuutuste standard, jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrusest, võrdlusaluste määrusest ja kapitalinõuete määruse 3. samba avalikustamisnõuetest tulenevad andmepunktid ja üle 250 töötajaga ettevõtjate puhul teatavad ettevõtja oma töötajaskonnaga seotud andmepunktid). Kohaldades olulisuse põhimõtet laiemalt ja nõudes ettevõtjalt keskendumist oluliseks hinnatud mõjule, riskidele ja võimalustele, peaks see meede oluliselt vähendama ettevõtjate koormust ja aitama tagada standardite proportsionaalsust. Avalikustamisnõuete sõltuvus olulisusest ei tee neid siiski vabatahtlikuks. Kui asjaomane teave on oluline, tuleb see avalikustada, ning ettevõtja olulisuse hindamise protsessi suhtes kehtib vastavalt kestlikkusaruandluse direktiivi sätetele väliskontrolli nõue. Standardite kohaselt peavad ettevõtjad tegema põhjaliku olulisuse hindamise, et tagada kogu vajaliku teabe avalikustamine äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi eesmärkide ja nõuete täitmiseks. Komisjon on palunud EFRAGil koostada ettevõtjatele lisasuunised muu hulgas olulisuse hindamise kohta. Standardites on kindlaks määratud ka järgmine.
 - Kui ettevõtja jõuab järeldusele, et kliimamuutused ei ole oluline teema, ja ei esita seetõttu vastava standardi kohaselt aruannet, avalikustab ta üksikasjaliku selgituse kliimamuutustega seotud olulisuse hindamise järelduste kohta. See säte on lisatud eesmärgiga tunnistada kliimamuutuste laialdast ja süsteemset mõju majandusele tervikuna.
 - Kui ettevõtja jõuab järeldusele, et mõni jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrusest, võrdlusaluste määrusest ja kapitalinõuete

määruse 3. samba avalikustamisnõuetest tulenev andmepunkt ei ole oluline, teatab ta sõnaselgelt, et kõnealune andmepunkt ei ole oluline. Lisaks sellele avalikustavad ettevõtjad tabeli, mis sisaldab kõiki selliseid andmepunkte, märkides ära nende asukoha jätkusuutlikkuse aruandes või lisades vajaduse korral „ei ole oluline“. Nende sätete eesmärk on hõlbustada finantsturu osalistel, võrdlusaluste halduritel ja finantsasutustel täita omaenda avalikustamiskohustusi vastavalt jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrusele, võrdlusaluste määrusele ja kapitalinõuete määrusele.

- Teatavate nõuete järkjärguline kohaldamine: lisaks EFRAGi kavandatule on komisjon ette näinud muid järkjärguliselt kohaldatavaid avalikustamisnõudeid, mis aitavad kõigil äriühingutel ja eelkõige väiksematel äriühingutel, kelle suhtes kohaldatakse kestlikkusaruandluse nõudeid esimest korda, standardeid tõhusalt kohaldada. Komisjoni täiendused on järgmised:
 - alla 750 töötajaga ettevõtjad võivad standardite kohaldamise esimesel aastal esitamata jätta 3. valdkonna kasvuhoonegaaside heite andmed ja mitte täita avalikustamisnõudeid, mis on sätestatud „oma töötajaskonna“ standardis, ja standardite kohaldamise esimese kahe aasta jooksul mitte täita avalikustamisnõudeid, mis on ette nähtud elurikkust ja väärtusahela töötajaid, mõjutatud kogukondi ning tarbijaid ja lõppkasutajaid käsitlevates standardites;
 - kõik ettevõtjad võivad esimesel standardite kohaldamise aastal jätta esitamata järgmise teabe: muude kui kliimast tulenevate keskkonnaküsimustega (saaste, vesi, elurikkus ja ressursside kasutamine) seotud prognoositav finantsmõju ja teatavad oma töötajaskonnaga seotud andmepunktid (sotsiaalkaitse, puuetega inimesed, tööga seotud tervisehäired ning töö- ja eraelu tasakaal).
- Teatava avalikustamise vabatahtlikuks muutmine: EFRAGi esitatud standardite eelnõud sisaldasid juba mitmeid vabatahtlikke andmepunkte. Lisaks on komisjon muutnud vabatahtlikuks mitu EFRAGi kohustuslikku andmepunkti. Need hõlmavad näiteks elurikkuse üleminekukavavasid, teatavaid näitajaid, mis käsitlevad ettevõtja oma töötajaskonda kuuluvaid mittepalgatöötajaid,²⁴ ja selgitust selle kohta, miks ettevõtja võib pidada teatavat kestlikkusteemat mitteoluliseks.
- Täiendav paindlikkus teatava avalikustamise puhul: lisaks teatavate andmepunktide vabatahtlikuks muutmisele on komisjon suurendanud ka mõningate kohustuslike andmepunktide paindlikkust. Näiteks on suurendatud paindlikkust seoses avalikustamisnõuetega, mis käsitlevad kestlikkusriskidest tulenevat finantsmõju ja sidusrühmade kaasamist, ning olulisuse hindamise protsessis kasutatavate meetoditega. Lisaks on komisjon muutnud andmepunkte, mis käsitlevad korruptsiooni ja altkäemaksu andmist ning rikkumisest teatajate kaitset, mida võinuks pidada vastuolus olevaks enese mittesüüstamise privileegiga.

²⁴ Mittepalgatöötajad on iseenda tööandjad või isikud, kelle tööjõudu pakuvad peamiselt tööhõivetegevusega (NACE kood N78) tegelevad ettevõtjad.

- Sidusus ELi õigusraamistikuga: tehnilised muudatused, et tagada parem kooskõla raamatupidamisdirektiivi muude sätete ja muude asjakohaste õigusaktidega, näiteks seoses tasustamise läbipaistvuse direktiivi ning Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistriga.
- Koostalitlusvõime ülemaailmsete standardite kehtestamise algatustega: komisjon ja EFRAG on jätkanud tihedat koostööd rahvusvaheliste kestlikkusstandardite nõukogu ja globaalse aruandlusalgatusega, et tagada kõrgetasemeline koostalitlusvõime ESRSiga, ning seda kohustust silmas pidades on ESRSi eelnõudesse tehtud täiendavaid muudatusi.
- Redaktsioonilised ja esitluslikud muudatused: komisjon on teinud redaktsioonilisi ja esitluslikke muudatusi, et parandada standardite selgust, kasutatavust ja sidusust. See hõlmab näiteks vormistusnormi kasutuselevõttu selleks, et selgelt esile tuua kõik ESRSis täpselt määratletud mõisted.

Komisjon eeldab, et kavandatud täiendavad järkjärgulise kasutuselevõtu meetmed võimaldavad vähendada kulusid järkjärgulise kasutuselevõtu perioodil kokku 1 172 miljoni euro võrra võrreldes EFRAGi esitatud standardite eelnõudega. Lisaks vähendavad olulisuse suhtes kavandatud muudatused koos teatavate avalikustamismääruste vabatahtlikuks muutmisega komisjoni hinnangul kulusid igal aastal EFRAGi ettepanekuga võrreldes 230 miljoni euro võrra. Need kuluhinnangud põhinevad kõige olulisematel muudatustel, mis on EFRAGi eelnõudega võrreldes tehtud. Need põhinevad konservatiivsetel eeldustel, sest muudest muudatustest tulenevat täiendavat kulude vähenemist (täiendav paindlikkus seoses teatava avalikustamisega, suurem sidusus ELi õigusraamistikuga, koostalitlusvõime ülemaailmsete standardite kehtestamise algatustega ning redaktsioonilised ja esitluslikud muudatused) ei ole praeguses etapis võimalik sisuliselt kvantifitseerida.

Komisjon võtab kasutusele tõlgendamismehhanismi standardite ametlikuks tõlgendamiseks. Samuti on komisjon palunud EFRAGil avaldada täiendavad suunised ja õppematerjalid, milles käsitletakse olulisuse hindamise protsessi ja muid küsimusi.

Samuti on komisjon hinnanud käesoleva delegeeritud õigusakti kooskõla Euroopa kliimamääruse (määrus (EL) 2021/1119)²⁵ artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärgiga ning kõnealuse määruse artiklis 5 sätestatud eesmärgiga tagada kohanemisel edusammude tegemine.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Käesolev delegeeritud õigusakt põhineb raamatupidamisdirektiivi artikli 29b lõike 1 esimesel lõigul.

Sellega määratakse kindlaks Euroopa kestlikkusaruandluse standardid (ESRS), mida ettevõtjad kasutavad oma kestlikkusaruannete esitamiseks kooskõlas raamatupidamisdirektiivi artiklitega 19a ja 29a.

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

Delegeeritud õigusakti juurde kuuluvad järgmised lisad:

– I lisa, mis sisaldab järgmist:

- *valdkonnaülesed standardid:*

ESRS 1 „Peamised nõuded“

ESRS 2 „Avalikustamise üldised reeglid“

- *Keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisaspekte käsitlevad standardid:*

ESRS E1 „Kliimamuutus“

ESRS E2 „Reostus“

ESRS E3 „Vee- ja mereressursid“

ESRS E4 „Bioloogiline mitmekesisus ja ökosüsteemid“

ESRS E5 „Ressursikasutus ja ringmajandus“

ESRS S1 „Oma töötajaskond“

ESRS S2 „Töötajad väärtusahelas“

ESRS S3 „Mõjutatud kogukonnad“

ESRS S4 „Tarbijad ja lõppkasutajad“

ESRS G1 „Äriline käitumine“

– II lisa, mis sisaldab lühendite loetelu ja sõnastikku koos määratlustega, mida kasutatakse kestlikkusaruandluses kooskõlas ESRSiga.

Käesolevat delegeeritud õigusakti kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2024 nende ettevõtjate suhtes, kelle suhtes juba kohaldatakse muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiiviga kehtestatud muu kui finantsaruandluse nõudeid. Seda hakatakse järk-järgult kohaldama muude ettevõtjate kategooriate suhtes, tuginedes äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi artiklis 5 sätestatud etapiviisilisele lähenemisviisile²⁶. Börsil noteeritud VKEdel on võimalus täita oma kestlikkusaruandluse direktiivi kohaseid aruandlusnõudeid, esitades aruandeid eraldi proportsionaalsete standardite alusel, mille komisjon võtab vastu 2024. aasta juuni lõpuks.

²⁶ 1. jaanuaril 2024 või pärast seda algavatel majandusaastatel:

- avaliku huvi üksustest suurettvõtjad, mille keskmine töötajate arv majandusaasta jooksul ületab bilansipäeva seisuga 500 töötajat;
- avaliku huvi üksused, mis on sellise suure kontserni emaettevõtjad, mille keskmine töötajate arv majandusaasta jooksul ületab konsolideeritud alusel bilansipäeva seisuga 500 töötajat; 1. jaanuaril 2025 või pärast seda algavatel majandusaastatel:
 - muud suurettvõtjad kui avaliku huvi üksustest suurettvõtjad, mille keskmine töötajate arv majandusaasta jooksul ületab bilansipäeva seisuga 500 töötajat;
 - suure kontserni emaettevõtjad, mis ei ole avaliku huvi üksused ja mis on sellise suure kontserni emaettevõtjad, mille keskmine töötajate arv majandusaasta jooksul ületab konsolideeritud alusel bilansipäeva seisuga 500 töötajat; 1. jaanuaril 2026 või pärast seda algavatel majandusaastatel: (võimalusega majandusaastatel 2026 ja 2027 vabatahtlikult loobuda):
 - väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kelle väärtpaberid on noteeritud ELi reguleeritud turgudel, v.a mikroettevõtjad;
 - väikesed ja mittekeerukad finantsinstitutsioonid, tingimusel et nad on suurettvõtjad või väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kelle väärtpaberid on noteeritud ELi reguleeritud turgudel, v.a mikroettevõtjad;
 - kaptiivkindlustusandjad ja kaptiivedasikindlustusandjad, tingimusel et nad on suurettvõtjad või väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kelle väärtpaberid on noteeritud ELi reguleeritud turgudel, v.a mikroettevõtjad.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

31.7.2023,

**millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL seoses
kestlikkusaruandluse standarditega**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ²⁷, eriti selle artikli 29b lõike 1 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga 2013/34/EL, mida on muudetud direktiiviga (EL) 2022/2464,²⁸ nõutakse, et suurettevõtjad, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, kelle väärtpaberid on lubatud kauplemisele ELi reguleeritud turgudel, ning suurte kontsernide emettevõtjad lisaksid oma tegevusaruande või konsolideeritud tegevusaruande spetsiaalsesse ossa teabe, mis on vajalik selleks, et mõista ettevõtja mõju kestlikkusaspektidele, ning teabe, mis on vajalik selleks, et mõista, kuidas kestlikkusküsimused mõjutavad ettevõtja arengut, tulemusi ja seisundit. Ettevõtjad peavad koostama selle teabe kooskõlas kestlikkusaruandluse standarditega alates direktiivi (EL) 2022/2464 artikli 5 lõikes 2 iga ettevõtjate kategooria kohta osutatud majandusaastast.
- (2) Komisjon peab 30. juuniks 2023 võtma vastu esimese standardite paketi, milles määratakse kindlaks teave, mille ettevõtjad peavad esitama kõnealuse direktiivi artikli 19a lõigete 1 ja 2 ning artikli 29a lõigete 1 ja 2 kohaselt, sealhulgas vähemalt teave, mida finantsturu osalised vajavad selleks, et täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/2088²⁹ sätestatud avalikustamiskohustusi.
- (3) Komisjon on võtnud arvesse EFRAGi esitatud tehnilisi nõuandeid. EFRAGi sõltumatud tehnilised nõuanded vastavad direktiivi 2013/34/EL artikli 49 lõike 3b esimeses, teises ja kolmandas lõigus sätestatud kriteeriumidele. Selleks, et tagada proportsionaalsus ja hõlbustada standardite nõuetekohast kohaldamist ettevõtjate

²⁷ ELT L 182, 29.6.2013, lk 19.

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2464, millega muudetakse määrust (EL) nr 537/2014, direktiivi 2004/109/EÜ, direktiivi 2006/43/EÜ ja direktiivi 2013/34/EL seoses äriühingute kestlikkusaruandlusega (ELT L 322, 16.12.2022, lk 15).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris (ELT L 317, 9.12.2019, lk 1).

poolt, on komisjon teinud EFRAGi tehnilistes nõuannetes muudatusi, mis käsitlevad olulisusel põhinevat lähenemisviisi, teatavate nõuete järkjärgulist kohaldamist, teatavate nõuete muutmist vabatahtlikeks andmepunktideks, paindlikkuse suurendamist seoses mitme avalikustamismõudega, tehniliste muudatuste sisseviimist, et tagada sidusus liidu õigusraamistikuga ja suur koostalitlusvõime ülemaailmsete standardeid kehtestavate algatustega, samuti redaktsioonilisi muudatusi.

- (4) Need kestlikkusaruandluse standardid vastavad direktiivi 2013/34/EL artiklis 29b sätestatud nõuetele.
- (5) Seepärast tuleks ühised kestlikkusaruandluse standardid vastu võtta.
- (6) Direktiivi 2013/34/EL artikli 29b lõike 1 neljanda lõigu kohaselt ei peaks käesolev määrus jõustuma varem kui neli kuud pärast nende vastuvõtmist komisjoni poolt. Võttes arvesse, et direktiivi (EL) 2022/2464 artikli 5 lõike 2 kohaselt peavad teatavat liiki ettevõtjad kohaldama neid kestlikkusaruandluse standardeid majandusaastate suhtes, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või pärast seda, peaks käesolev määrus jõustuma kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (7) Kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artikli 49 lõike 3b neljanda lõiguga on komisjon korraldanud ühiskonsultatsiooni Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852³⁰ artiklis 24 osutatud liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühma ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1606/2002³¹ artiklis 6 osutatud raamatupidamise regulatiivkomiteega. Kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artikli 49 lõike 3b viienda lõiguga on komisjon küsinud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA), Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) arvamust, eelkõige mis puudutab käesoleva määruse sidusust määrusega (EL) 2019/2088 ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidega. Kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artikli 49 lõike 3b kuuenda lõiguga on komisjon konsulteerinud ka Euroopa Keskkonnaameti, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, Euroopa Keskpanga, Euroopa audiitorite järelevalveasutuste komitee ja määruse (EL) 2020/852 artikli 20 kohaselt loodud kestliku rahanduse platvormiga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Kestlikkusaruandluse standardid, mida ettevõtjad peavad kasutama oma kestlikkusaruannete koostamisel kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artiklitega 19a ja 29a, järgides direktiivi (EL) 2022/2464 artikli 5 lõikes 2 sätestatud ajakava, on esitatud käesoleva määruse I ja II lisas.

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1).

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2024 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavate majandusaastate suhtes.

Määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides.

Brüssel, 31.7.2023

komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN